Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 134 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 16, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 16-го ЛИПНЯ 1997 р. Ч. 134 РІК CIV.

Президент України наголошував економічні справи

Київ (Р. Р.). — Пресова служба Президента України повідомила, що 9-го липня в Мадриді відбулася зустріч Л. Кучми і президента ЗСА Билла Клінтона, під час якої вони обговорили цілий ряд важливих питань.

За словами Президента Кучми, передусім його цікавили питання економічної співпраці між Україною і ЗСА, і вони домовилися про приїзд в Україну економічної делегації Державного департаменту ЗСА.

Президент також сказав, що Україна не заявляє про свій вступ до НАТО в майбутньому, оскільки вона перебуває в замкненому просторі й змушена рахуватися з сусідами. Европа і країни СНД зацікавлені в тому, щоб Україна залишалася невтральною позаблоковою державою й водночас співпрацювала як із Заходом, так і зі Сходом.

Б. Клінтон зазначив, що Хартія, підписана в Мадриді, змінить безпеку України таким же чином, як і угода НАТО і Росії змінила безпеку Росії і НАТО. Адже підписані документи відкрили можливість для тіснішої співпраці з метою попередження конфліктів. Президент Клінтон сказав, що ЗСА і далі підтримуватимуть економічні реформи в Україні.

Того ж дня Л. Кучма прибув з Мадриду до Зальцбургу, Австрія, для участи в економічному форумі керівників країн Центральної і Східньої Европи. Там він зустрівся з виконавчим директором Світового банку Кайо Кох Везером, з яким обговорив перспективні проєкти Світового Банку, котрі передбачено здійснити в Україні, питання співпраці України і Світового банку в галузях сільського господарства, вугільної промисловости та в питаннях адміністративної реформи.

Л. Кучма запропонував Світовому банкові участь у закінченні спорудження Ново-Дністровської гідроакумулюючої електростанції, що дозволило б підтримувати частоту електроенергії на світовому рівні та навіть експортувати її. Обговорено також низку інших важливих питань, в тому числі реформування фінансового сектора України.

У складі української делегації на форумі були міністер зовнішньо-економічних зв'язків і торгівлі Сергій Осика, голова правління Національного Банку України Віктор Ющенко і голова Національної агенції реконструкції і розвитку Роман Шпек.

Парлямент України проголосував за нову редакцію закону про Кабінет Міністрів

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 10-го липня, Верховна Рада України не змогла подолати вето Президента щодо зміни закону про Кабінет Міністрів. Документ представив виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Василь Дурдинець. За нову редакцію закону про Кабінет Міністрів під час неодноразових голосувань було не більше, ніж 286 голосів, а треба не менше 300.

Врешті голова Комітету Верховної Ради з питань правильника Петро Шейко запропонував вважати цей закон ухваленим у новій редакції, оскільки „у ході розгляду пропозицій Президента відбулася зміна ряду концептуальних положень документу". О. Мороз також виявив готовість підписати закон, як новий і скерувати на підпис Президентові.

Згідно з Конституцією України, коли б Верховна Рада змогла подолати вето, Президент був би зобов'язаний його підписати і ввести в дію.

Парлямент залишив без змін положення про те, що Уряд відповідальний перед Президентом і підзвітний парлямертові в межах, передбачених Конституцією. Відхилено і пропозицію Президента доповнити статтю 4 нормою, що Уряд керується не лише Конституцією, але й указами Президента. Залишено без зміни і положення про те, що число членів Кабінету Міністрів має бути не більше 25 осіб, а також про терміни формування Уряду і внесення кандидатури прем'єр-міністра. Не вилучено і статтю про обов'язковість присяги членів Кабінету Міністрів у присутності Президента на сесії парляменту. Не враховано низку інших пропозицій Президента, хоча кілька зауважень Л. Кучми все ж підтримали парляментаристи. Зокрема в питаннях відносин Уряду зі Службою Безпеки України, щодо виконання першим віцепрем'єр-міністром обов'язків прем'єр-міністра, на випадок відсутности останнього тощо. Змінено назву секретаріяту Кабінету Міністрів на апарат Кабінету Міністрів.

Передбачається, що Президент внесе поправки до закону і знову запропонує його на розгляд у Верховній Раді.

Космонавт хворіє

Москва. — Направу пошкодженої космічної станції „Мір" первісно, згідно з повідомленням Крайового управління аеронавтики та дослідження космосу (НАСА), було заплановано на п'ятницю, 18-го липня. Одначе в понеділок, 14-го липня, командир космічної станції, 43-річний космонавт Василій Ціблієв повідомив керівництво Місійного центру контролі біля Москви, що в нього клопоти зі серцем і він не знає чи зможе виконувати своє завдання при цій складній, важливій та небезпечній акції. Керівництво і лікарі Місійного центру контролі намагалися заспокоїти В. Ціблієва та дорадивали йому відпочивати поки вирішать як цю справу наладнати.

Справа в тому, що коли 25-го червня було пошкоджено станцію „Мір" під час причалювання безлюдного вантажного судна то перервано каблі постачання енергії. Хоч існуюча енергія є достатньою для тричленної залоги, то на потреби дослідів це не вистачає, а досліди на станції „Мір" є головним її завданням у космосі, отже направа каблів постачання енергії є конечною.

Правдою є і те, що під час свого 152-денного перебування в космосі командир В.Ціблієв мав достатню кількість різних клопотів, то все ж таки напруга з приводу конечної направи, на думку лікарів могла викликати у нього неритмічне биття серця. Ві самого початку він був поденервований

(Закінчення на стор. 3)

Індія вибирає президента

Ню Делі, Індія. — На всій території крани відбуваються чергові президентські вибори. Керівники держави обирає шляхом таємного голосування колегія вибрців, до якої входять 4,848 делегованих депутатів обох палат парляменту і законодавчих вічів індійських стейтів.

Кандидатом на президента може бути будь-який громадянин Індії, ві-ком 35 років і вище, який не займає ніякого урядового посту. Він також може бути обраний на декілька каденцій, однак практично жоден індійський президент не керував країною більше двох ка-денцій.

Під час висунення кандидатур було зареєстровано 64 претендентів і кожного, згідно з вимогами, підтримали 100 членів колегії виборців. Однак найбільші шанси на перемогу має теперішній віцепрезидент Кочеріля Рамана Нараянана. Він є єдиним кандидатом від правлячого Об'єднаного фронту і найбільшої політичної партії країни — Індійський національний конгрес. Його також підтримують опозиційна Бгаратія джаната партія і впливова сікхська партія Акалі даль. Його головним суперником є Сешан, якого підтримують масова індуїстська організація Шів сена і політичні кола Махараштру.

76-річний Нараянан представляє одну з нижчих каст. У минулому його декілька разів вибирали в нижню палату парляменту, він входив і до складу центрального уряду, був амбасадором Індії в З'єднаних Стейтах Америки і Китаї.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УКРАЇНА ПЕРЕБУВАЛА В ПОЛОНІ ЦИКЛОНУ

КИЇВ. — Вісім днів холодний циклон тримав Україну в полоні. Зливи, шквальні вітри, град і бурі з грозами зруйнували безліч будинків, сільсько-господарських влаштувань, доріг та ліній енерго-передач у Чернівецькій, Хмельницькій, Одеській, Полтавській, Харківській, Київській, Сумській областях і Джанкойському районі Криму. Люди вже відбудовують будинки, прибирають вирвані з корінням дерева, лагодять електромережі. Однак знищені врожаї на майже 50,000 гектарів повернути уже неможливо. В деяких місцевостях за добу випадала місячна норма дощів. Вулиці були затоплені, транспорт не рухався. Рівень води в ріках дуже підвищився, але, завдяки маловодній весні, покищо ріки з берегів не вийшли. Зачепила буря і Львівщину, де потерпіло 100 сіл. У них зруйновано дахи, пошкоджено врожаї, поламано дерева та електромережі. У селі Держев, Миколаївського району, блискавка вдарила в копицю сіна, під якою ховалася ціла родина: господар з дружиною, двома синами, невісткою і їхній пес. Від електричного розряду всі знепритомніли, а сіно загорілося. На щастя, господар опритомнів і встиг вктягнути усіх інших та надав їм першу допомогу. Пізніше трьох з них відвезли до лікарні. Всі залишилися живі.

У КРИМУ ЗМЕНШИВСЯ РІВЕНЬ ЗЛОЧИННОСТИ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Начальник Головного управління Міністерства Внутрішніх Справ України в Криму Михайло Корнієнко повідомив 9-го липня на пресовій конференції, присвяченій підсумкам піврічної боротьби з економічними злочинами, що вперше за 10 років у Криму спостерігається зменшення загального числа злочинів. Минулого року вбивств за перших п'ять місяців було зареєстровано 21, а цього року 10. Розкрито за той же період минулого року три вбивства, а цього року — 10: три цьогорічних і сім за попередні роки. Вбивство голови Фонду державного майна Криму Олексія Головізіна не розкрито. За словами О. Корнієнка, „цей злочин складний і розкрити його теж складно", так само як і вбивство полковника міліції Миколи Звєрєва: на слідчих „чиниться тиск і навіть пропонують хабарі від 100,000 до 500,000 дол.".

ДЕЛЕГАЦІЯ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ ВІДВІДУЄ НОВГОРОД

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Звідси до Новгороду виїхала офіційна делегація области, очолювана головою обласної державної адміністрації Михайлом Вишиванюком. У Новгороді івано-франківці проведуть переговори з губернатором области Михайлом Прусаком, ознайомляться з виробничим і науковим потенціялом і домовляться про торговельне, економічне, наукове і культурне співробітництво між Новгородською областю Російської Федерації та Івано-Франківською областю України. Передбачається підписання угоди і створення гнучких механізмів обміну товарами, розрахунків, виконання інвестиційних проєктів і програм соціяльного захисту. Передбачається встановити постійні зв'язки між установами та закладами науки, культури, охорони здоров'я, інформатики, туризму і спорту.

ПІДПИСАНО ПРОТОКОЛ ПРО НАМІРИ

ЛЬВІВ. — Тут відбулися переговори посадника Львова Василя Куйбіди і посадника Грозного Лечі Дудаєва з Чеченської Республіки Ічкерія. Сторони підписали протокол про наміри, яким передбачено активізувати ділові зв'язки між містами. Першим кроком для такої співпраці має стати відкриття у Львові представництва чеченської столиці. Л. Дудаєв повідомив на пресконференції, що запропонував парляментові Ічкерії відбудовані вулиці Грозного назвати іменами українців, які загинули під час війни на території республіки. Це зроблено у відповідь на рішення Львівської Міської Ради назвати одну з вулиць Львова іменем Джохара Дудаєва. По закінченні переговорів у Львові чеченська делегація виїхала до Одеси.

НАГОРОДИЛИ ЗА СВАВІЛЛЯ?

КИЇВ. — Українсько-американське бюро захисту прав людини звернулося до посадника Києва Олександра Омельченка з проханням пояснити нагородження головного лікаря одної з психіятричних лікарень, якого підлеглі і пацієнти звинувачують у свавіллі. Згідно з листом, копію якого надіслано також прокуророві Києва С. Лотюкові, лікар божевільні ім. Павлова дістав грошову нагороду „за самовіддану працю". Проте до бюра вже довший час надходять скарги на нього від працівників, пацієнтів та їхніх близьких та родичів. „Що це, пане посаднику? Невже й це — не корупція?", — запитують автори наприкінці листа.

В. Дурдинець зустрівся з делеґацією ЗСА

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 11-го липня, виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Василь Дурдинець зустрівся з делегацією ЗСА, очолюваною заступником секретаря скарбу з міжнародних питань Дейвидом Ліптоном та спеціяльним посланником Президента і державного секретаря ЗСА з питань допомоги новим незалежним державам Ричардом Морнінґстаром.

Делегація прибула в Україну для проведення додаткових консультацій щодо ходу економічних реформ та процесу приватизації в агро-промисловому комплексі.

Сторони відзначили, що українсько-американські контакти стали особливо динамічними і продуктивними на всіх рівнях та особливо в рамках міжнародної комісії Кучма–Гор.

За словами В. Дурдинця, створюється сприятлива і стабільна база для того, щоб міждержавні відносини „стали еталоном широмаштабного, різнобічного, рівноправного стратегічного партнерства". А послідовні кроки Президента і Уряду, спрямовані на викорінення корупції, забезпечать такий механізм міждержавних відносин, який дозволить швидко розв'язувати колізії й усувати суперечності.

Скасують державне замовлення на зерно

Київ. — Україна незабаром відмовиться від державного замовлення на зерно і тим самим покінчить із ще одним пережитком совєтчини, повідомило 10-го липня агентство Ройтерс.

Міністер сільського господарства Михайло Зубець, виступаючи на пресконференції, не сказав точно, коли це буде зроблено. Високопоставлені урядовці, однак, зазначають, що система державного замовлення, за якою Уряд купує зерно за цінами, нижчими від ринкових, і часто на безготівкових умовах, перестане існувати наступного року.

За словами М. Зубця, Україна збирається запровадити ринкові умови закупу зерна. Держава платитиме за збіжжя як будь-яке інше підприємство і тим самим відіграватиме активну ролю на ринку.

Раніше Уряд заявив, що збирається закупити в 1997 році 5.88 млн. тонн збіжжя. Минулого року ця цифра була 5 млн. тонн.

М. Зубець сказав також, що Україна не втратила надій на добрий урожай, не зважаючи на те, що недавні зливи затягнули його збір. Передбачається, що буде зібрано 35 млн. тонн зерна — майже на 10 млн. тонн більше, ніж торік. Вищий урожай дозволить збільшити експорт збіжжя від минулорічних 3 млн. тонн до 6 млн. тонн. М. Зубець сказав, що у майбутньому експорт повинен досягти 15 млн. тонн щорічно.

Донецьке стало чемпіоном світу з шахів

Джакарта, Індонезія. — Шахові дружині з Донецького потрібно було всього сім хвилин, щоб стати переможцем на Чемпіонаті з шахів серед міст світу, який проходив тут, повідомило 14-го липня агентство Ройтерс.

Ведучи з величезним відривом, українська дружина запропонувала після кількох ходів реміси в усіх чотирьох матчах проти в'єтнамського міста Го Чі Мінг. В'єтнамцям нічого не залишалося робити, як прийняти ці умови.

Гоанг Тонг, другий гравець в'єтнамської дружини, сказав, що в'єтнамці хотіли виграти медалю, але були втомлені в той час, як українці грали дуже сильно. З практичної точки зору не було сенсу продовжувати гру після реміссу 2:2.

Перший гравець донецької дружини Ігор Новіков, який отримав за перемогу чек на 10,000 дол., висловив своє задоволення і сказав, що переломним матчем для українців була перемога над Москвою. Донецьке перемогло Москву у шостій рунді і після цього ввесь час було попереду. Москва дістала срібну медалю і 7,000 дол., а Ташкент, столиця Узбекистану, бронзову медалю і 5,000 дол.

Перемога Донецького, однак, залишилася заплямована грою з Ташкентом 11-го липня. Суперників і глядачів обурило те, що лише після 18 хвилин обидві дружини погодилися на реміс 2:2, який виглядав навмисно підстроєним і нечесним. Організатори турніру заявили, що жодних заходів проти обох дружин вжито не буде, бо неможливо нічого довести. Однак один з організаторів назвав донетчан і ташкентців „типовими совєтами". Заздалегідь домовлені реміси дуже часто траплялися за совєтських часів.

Участь в чемпіонаті брало 30 дружин з 14 країн світу. Наступного року цей чемпіонат відбудеться в Сінгапурі.

Дует „Люба та Микола" виступить на оселі УНС

Дует „Люба та Микола"

Союзівка. — Дует „Люба та Микола" виступатиме тут з концертом у суботу, 19-го липня, в залі „Веселка". Початок о год. 8:30 вечора. Після концерту дует також озвучуватиме забаву.

Місця на Союзівці можна замовляти, телефонуючи на число (914) 626-5641. Члени УНСоюзу мають право на одержання 10-відс. знижки від оплати за перебування на оселі.

АЛЬМАНАХ УНС'98

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1998 рік, в якому припадають такі роковини, як 200-ліття появи „Енеїди" Івана Котляревського, 80-ліття проголошення Четвертого Універсалу в Києві, 150-річчя заснування Головної Руської Ради та інші. Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до 15-го вересня ц. р. — **Ред.**

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 13-ГО ЛИПНЯ, у Геброні, на західньому березі ріки Йордан знову спалахнули сутички між палестинцями та військовиками Ізраїля. Офіційні чинника стверджують, що 16 арабів, включно з п'ятьма журналістами було вбито та поранено під час тих свіжих заворушень. Ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетаняґу каже, що військо тільки намагається „зберегти погіршення" ситуації та попередив палестинців, що дорого прийдеться їм платити, коли не припинять своїх нападів. Геброн продовж останніх двох тижнів є місцем постійних сутичок і заворушень, а все це є наслідком появи плякатів, де зображено пророка Мохаммеда безрогою, котрі розповсюджувала молода 23-річна жидівка.

КЕРІВНИКИ БОСНІЙСЬКИХ СЕРБІВ почали непокоїтися після того, як британські вояки, котрі служать у миронусних військах в Боснії, ув'язнили одного із оскаржених у воєнних злочинах, а другий був убитий під час перестрілки з ними. Деяких турбує те, що вони можуть бути наступними. Тим часом, в Газі в понеділок, 14-го липня, воєнний трибунал Організації Об'єднаних Націй засудив боснійського серба Дусана Тадіча на 20-річне ув'язнення за участь у жорстокій „етнічній чистці" проти цивільних мусулманів. Цей присуд був першим рішенням, зґаданого трибуналу після довготривалої судової розправи в справі воєнних злочинів у Боснії.

В АМЕРИЦІ

ПОВЕРНУВШИСЬ В СУБОТУ, 12-ГО липня, з восьмиденної подорожі до Европи, котра провела його шляхом від Мадриду та вершинної конференції НАТО до Польщі,Румунії та Данії, президент Билл Клінтон виглядав бадьоро, хоч сходячи з президентського гелікоптера можна було завважити, як він уважно охороняє своє потурбоване коліно. Підтвердженням доброго почування може бути також його присутність на весільній гостині Карении, найстаршої дочки віцерезидента Ал Гора, де Президент забавлявся поза північ. У неділю, 13-го липня, Б. Клінтон вирішив відпочати від поважних державних обов'язків і займався терапією свого коліна, плаваючи в басейні Білого Дому.

АНАЛІТИКИ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО за останніх 150 років ні один з американських президентів не виказував такого вчасного та особистого зацікавлення у пропагуванні кандидатури свого віцепрезидента на своє місце у наступних виборах, як президент Билл Клінтон. Про свою підтримку Ал Гора, президент Б. Клінтон вже кількакратно відкрито натякував у кількох розмовах з кореспондентами засобів масової інформації. Крім того він дав до зрозуміння працівникам Білого Дому, щоб повсякчасно допомагали Ал Горові у пропагуванні його кандидатури. Така поведінка Президента, дещо здивувала, а то й огірчила деяких демократів, зокрема тих, які самі плянують кандидувати у президентських виборах 2000 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Успіхи України в Мадриді

Нараду керівників країн-членів НАТО, що відбулася в столиці Еспанії Мадриді 8-9-го липня 1997 року, в Україні очікували з надією, адже на ній передбачалося підписання Хартії про особливе партнерство між НАТО і Україною. І ці надії виправдалися сповна.

Церемонія підписання Хартії про особливе партнерство відбулася в урочистій обстановці 9-го липня о 9-ій годині ранку за мадридським часом і тривала близько двох годин. Цей день у Мадриді пройшов під знаком „16 + 1", а генеральний секретар НАТО Гавіє Соляна і Президент України Леонід Кучма підписали документ, яким оборонний союз НАТО визнав, що Україна належить до Центрально-Східної Европи і її безпека є неподільною так само, як і безпека всіх членів НАТО.

„Підписання Хартії засвідчує, що на европейському континенті створюється нова архітектура безпеки", — сказав Президент Кучма, підкресливши, що відтепер зникли лінії поділу Европи. Президент зазначив, що підписання Хартії не є кінцевим, а проміжним документом.

Генеральний секретар НАТО Г. Соляна у свою чергу зазначив, що „Хартія — живий документ, це — початок, а не кінець". Тобто, він не залишиться таким назавжди, а еволюціонуватиме.

Для України важливим є те, що зберігаючи позаблоковий статус, вона отримала змогу, в рамках програми „Партнерство для миру", консультуватися з НАТО на випадок загрози для її безпеки. Консультації передбачено і в питаннях торгівлі зброєю та обмеження ядерних арсеналів.

Підписанням цього документу не менше задоволені й усі 16 країн НАТО. Їхні керівники наголошували, що Україна відігравала важливу ролю в минулому і вони вірять, що вона відіграватиме ще більшу ролю в майбутньому. Отож усі держави НАТО висловили готовість підтримати незалежність і територіяльну цілісність України та її економічний розвиток. Вони уже сьогодні готові прийняти Україну в НАТО і дуже надіються, що колись вона погодиться приєднатися до альянсу.

Приймаючи нових членів до оборонного союзу, НАТО має на увазі укріплення безпеки в регіоні. Ця міжнародна організація не лише гарантує безпеку нових членів, але й очікує від них виконання певних умов і зобов'язань. Наприклад, наявність в тій чи іншій країні територіяльних претенсій або прикордонних конфліктів закриває для неї вхід до Північно-атлантійського оборонного союзу. Саме цим і пояснюється той факт, що деяких держав покищо не прийняли в оборонний союз. Україна, не є членом НАТО, але підписаний документ Україна-НАТО суттєво відрізняється від документу Росія-НАТО. Це зумовлено різними факторами, в тому числі й тим, що Росія і Україна по-різному ставляться до питань зменшення ядерних озброєнь та до поширення НАТО. Перевагу віддається Україні, оскільки вона поділяє загальноевропейські вартості. Очевидно, тому на запитання журналістів, коли Україна може стати членом Північно-атлантійського оборонного союзу, представники НАТО завжди відповідають: тоді, коли український народ цього захоче.

Росіянам такий успіх України в НАТО не сподобався. На жаль проти співпраці України з НАТО виступають і прокомуністичні та проімперські сили в Україні. Підписання Хартії має велике значення для безпеки України, а їм хотілося б навпаки. Отож вони розпочали гістеричну пропаганду проти НАТО та проти Президента Кучми. Комуністи розперезалися до такої міри, що протестуючи проти підписання Харії, заблокували працю Верховної Ради України 9-го липня.

Мадридська зустріч керівників держав-членів НАТО 8-9-го липня 1997 року і підписання на ній Хартії між НАТО і Україною принесла успіх і гарантії безпеки не лише Україні. Переміг у дискусіях президент ЗСА Билл Клінтон, коли Франція намагалася перебрати контролю над збройними силами бльоку в Неаполі. Задоволені також Польща, Чехія і Мадярщина, яких прийнято до НАТО. Зустріч засвідчила значний поступ до солідарности, партнерства і зміцнення безпеки в европейському регіоні та забезпечила вхід Европи в XXI століття у новому вигляді.

Р. Павленко, Київ

СТАТУС РОСІЙСЬКОЇ БАЗИ

Як відомо, 28-го травня ц. р. у Києві прем'єри України і Росії П. Лазаренко і В. Черномирдін підписали 11 угод про взаємні борги і розподіл Чорноморської фльоти, залишивши для підписання президентам тільки „велику" угоду. На жаль, за колоніяльною логікою, на переговорах були акредитовані тільки „старші брати" — російські журналісти, українцям було зась, тож вони мусіли „задовольнитися" тим, що московська братія повідомила.

Переговори проходили без „братньослов'янських" емоцій, суто практичні питання було позбавлено заполітизованости. Це, вірогідно, і стало причиною досягнення компромісу. Головна база російської ЧФ залишається в українському місті Севастополі на умовах винайму на 20 років із можливістю продовження ще на п'ять років в разі згоди сторін. Україна наполягала на оплаті у 424,7 млн. дол., Росія — 72 млн. дол. Про результати цього „торгу" до останнього часу відомо лише те, що він закінчився „за середніми значеннями".

Брак інформації зумовив також вихід повідомлень про розподіл севастопільських бухт. Справдились чутки про те, що за Україною залишаються Балаклавська і Стрілецька бухти, за Росією — Севастопільська і Південна (у яких зосереджена основна частина кораблів ЧФ). Україна пропонувала демілітаризувати стратегічну (щодо виходу у відкрите море) Карантинну бухту, і спочатку було повідомлено про тимчасове спільне її використання. Однак у підсумку Карантинна залишилася за Росією. Таким чином, Україна добилася свого у визнанні українського статусу Севастополя і розмежування фльот з принципом розподілу бухт, Росія отримала найбільші і „найоснащеніші" з цих бухт. Оскільки вірогідність задоволення Росією своїх претенсій на Севастопіль насправді доволі примарна, можна констатувати успіх російської дипломатії у використанні здебільшого демагогічного питання для розміну на справжнє досягнення. Взамін Росія зобов'язалася обмежити особовий склад ЧФ 25,000 вояків, не мати на фльоті ядерної зброї і дотримуватися обмежень у артилерії, бронетехніці і авіяції. Після розведення кораблів по бухтах 12-го червня російська частина ЧФ підняла андріївські прапори.

До речі, оскільки Україна отримає менше, ніж 50 відс. ЧФ, за решту Росія зобов'язується сплатити (хоча й не відразу) 536,5 млн. дол. Взагалі, питання взаєморозрахунків також стало одним з головних на переговорах.

Росія обіцяла-таки відшкодувати вартість вивезеної на початку 90-их років з України тактичної ядерної зброї, яку оцінено у (приблизно) на 450 млн. дол. Однак частину цієї суми буде затримано як оплату України за доставу нафти. Близько 250 млн. дол., стверджують російські офіційні особи, українські споживачі винні компанії „Росконтракт". Український Уряд дав згоду перекласти цей борг на плечі платників податків. Однак це означатиме внесення змін до бюджету, що за Конституцією є прерогативою парляменту. Чому борги комерційних структур знову пропонується сплачувати усім громадянам (вірогідно, не без вигоди для деяких чиновників) — питання, на яке має дати відповідь парляментарна слідча комісія. Загалом же, з урахуванням усіх виплат, було констатовано доволі приємний факт: заборгованости України перед Росією більше нема. Крім реструктуризованої за постачання газу, сплата якої має розпочатися наступного року.

Таким чином, сторони фактично підтвердили статус кво, чим принаймні зняли шар зайвої політизованости питань взаємних боргів і розподілу ЧФ. Росія втратила можливість вдаватися до відвертого шантажу у цих напрямках — принаймні, без загрози для власної репутації на міжнародній арені, але зберегла свою присутність у Севастополі. Оскільки підписані документи не передбачають механізму виведення російських сил, відкритим залишається питання, чи залишать вони Севастопіль і після 20 (чи навіть 25) років.

Взагалі, за висловом заступника міністра закордонних справ України К. Грищенка, статус російської бази являє собою незнаний прецедент: військові бази на території інших держав у світовій практиці є або спадщиною колоніяльних часів, або наслідком договорів про колективну безпеку. З точки зору міжнародного права, Україна і Росія — не колонія і метрополія, а рівноправні наступники СССР; розбіжність поглядів на майбутнє европейської структури безпеки і принципи побудови відносин у світовому співтоваристві взагалі роблять сумнівною перспективу „захисту Росією інтересів України". Тож Росія — таки домоглась вигадування чергового велосипеда.

Однак, попри очевидні успіхи Росії на переговорах, у Москві далеко не всі задоволені їхніми результатами. Сторінки практично всіх засобів масової інформації обійшла теза російського міністра із співробітництва з СНД А. Тулеєва, який назвав домовленості не інакше як програшем, оскільки Росія... втратила права на Крим, Севастопіль, введення в Україні двомовности і подвійного громадянства. Цю тезу подається так, наче Росія ці права колись мала.

ВІСТІ З ОТТАВИ
Юлія Войчишин

Представниця з України на Міжнародній раді жінок

Від 15-го до 22-го червня в Оттаві відбувалася 28-ма трирічна пленарна конференція Міжнародної ради жінок.

У своєму вітальному слові почесний президент Діяна Фовлер ЛеБланк, дружина губернатора Канади, відзначила, що рада, об'єднуючи жінок з 78-ми країн світу, різних національностей, рас, віровизнань і культур, „є голосом жінок цілого світу". Темою цієї конференції було: „Стратегії на третє тисячоліття", яке, за словами президента організації Кураїсін Сумгаді з Індонезії, передбачується „як тисячоліття жінок".

Розуміючи потребу участи жінок України в міжнародному жіночому русі, у своєму заповіті Г. Гнатишин залишила суму грошей, щоб оплатити приїзд на цю конференцію представниці жіноцтва незалежної України. Першою з таких представниць була Марія Драч з Києва, яку активно підтримав Союз Українок Канади зі своєю головою Орисею Сушко. М. Драч є головою одної з найбільших жіночих організацій в Україні — „Жіночої Громади", яка йде слідами колишньої, ще на при кінці XIX століття створеної організації, яка до 1923 року входила до Міжнародної жіночої ради.

М. Драч і Л. Порохняк-Гановська на конференції в Оттаві.

250 делегаток восьмиденної конференції перевірили трирічну діяльність Управи, постійних комітетів та представництв до Об'єднаних Націй в Ню Йорку і в Швайцарії, вислухали ряд докладів на актуальні теми, прийняли резолюції та вибрали новий провід. В розваговій частині програми були — відкриття конференції в Залі конфедерації канадського парляменту, круїз по Оттава-річці до Музею цивілізації, де делегаток угощали при барбікю, прийняття в Рідо-голл, резиденції губернатора Канади, та бенкет в Крайовому центрі мистецтва.

Господарями конференції був канадський відділ Міжнародної ради жінок, Канадська національна жіноча рада з її головою Вин Витфілд з Лондону, Онт.

Активною членкинею і головою цієї організації, як і Міжнародної ради жінок, була св. п. Галина Гнатишин, колись дружина канадського сенатора і мати губернатора Канади.

Мимо того, що М. Драч та д-р Людмила Порохняк-Гановська, що приїхала разом з нею, були тільки спостерігачами на цій конференції, їм вдалося подати рекомендацію від імені Національної ради жінок Канади про підтримку дітей, що страждають від наслідків Чорнобиля. При розгляді цієї рекомендації з підтримкою виступила представниця Національного конгресу жінок ЗСА та представниця до ООН Ірина Куровицька.

Від України про трагедію чорнобильських дітей та як поправити їхню долю розказала Л. Порохняк-Гановська, яка є доктором медичних наук та професором центру радіяційної медицини. Цю рекомендацію було прийнято одноголосно. Отже, завдяки жертвенності св. п. Г. Гнатишин та співпраці українок, представниць різних країн, важлива справа жертв Чорнобиля знов була винесена на міжнародну арену.

М. Мельник

Кілька вражень україномовного туриста в Україні

Ми з родиною вибралися на вакації. Насамперед — Бельгія, Німеччина (зокрема відвідини „мого" концтабору Саксенгавзен), а тоді Київ.

Нас цікавили ті всі речі, що цікавлять всіх інших туристів. Та мене зокрема цікавила одна річ: які труднощі буде мати українець без знання російської мови? Крім того, звертав я теж увагу на хований державних чиновників: чи вони вспіли „здемократизуватись", цебто змінитись з догляда́чів народу на слуг народу? От кілька прикладів.

В Києві треба перейти через митну фіртку. Там вони ділять людей на тих, що мають при собі менше, і тих, що мають більше, ніж тисячу доларів. (При в'їзді до Америки того роду гранична кількість грошей є 10,000 дол.). Я попав в ту другу категорію. Коли підійшов до урядовця, той, російською мовою, казав мені показати гроші. Я витягнув гроші з кишені і йому показав. Він подивився на них і мене перепустив. Чому він захотів подивитись на ті гроші, я ніколи не здогадаюсь. Не менш важко здогадатись, чому вони на ту роботу не поставили людини, яка знає українську мову. Адже жоснoвний дохід з туризму вони мають від українців зі Заходу. Припускаю, що те саме може собі подумати американець, німець чи француз, який навчився української мови і приїхав до Києва, думаючи, що з того роду знанням усе піде гладко.

В Печерській Лаврі можна було знайти україномовного гіда, та урядовці там переважно української мови не знають. Приблизно те саме в приміщеннях св. Софії.

Супроти такого обороту справ я умудрився дуже скоро. Коли ішов до крамниці чи якогось уряду, тоді насамперед питав, чи хтось тут говорить українською мовою.

Були теж приємні несподіванки. Поступив я до почекальні проректора Національного Медичного Університету і спитав у секретарки, чи проректор говорить по-українськи. Вона розсміялась і сказала, що він не тільки говорить, але й пише по-українськи. (Між іншим, проректор мені сказав, що він є зацікавлений в аплікаціях на студії медицини і дентистики американських і канадських студентів. Оплата там є між 2,500 і 3,000 дол. на рік, а гуртожиток з трьома студентами на кімнату коштує девять доларів на місяць. Адреса університету: National Medical University, 13 Shevchenko Blvd., Kyiv 252004).

Зайшов до уряду, що займається туризмом і попросив урядовця, щоб дав мені трохи статистичних даних про кількість і національну приналежність туристів. Він мені сказав (знову по-російськи), що це державна таємниця. Я не міг стриматись від голосного сміху. Та совєтська людина ще не встигла відвикнути від старих навичок. Другий урядовець — уже по-українськи — старався мені допомогти.

Ходячи по Києві, ми прислухувались до розмов людей між собою. Тяжко було натрапити на україномовних киян. Наприклад, в готелі сиділи дві жінки. Мені треба було говорити раз з одною, раз з другою. Обі говорили чистою і коректною українською мовою, та таки при мені між собою говорили по-російськи.

Помимо того всього, міська рада і адміністрація Києва є українські до тої міри, що дали гроші на побудову мармурового гробівника для Владики Володимира.

Говорив теж з головним редактором „Вечірнього Києва" Віталієм Карпенком. Ви собі уявляєте, що він і його колектив перестали дублювати „Вечірній Київ" російською мовою, спричинивши таким чином величезний спад накладу газети, а разом з тим зниження грошевих доходів? Отже, коли шукаєте за правдивими українськими патріотами, то принаймні там їх знайдете. Між іншим, Карпенко не є оптимістом відносно висліду майбутніх виборів до Верховної Ради.

(Закінчення на стор. 3)

Ірина Ґавур

Л. Морозова — мистець і прекрасна людина

II

Людмила була залюблена в природу. Мов княгиня природи, переливала її красу на картини і так ціла хата тонула у картинах, розвішених у всіх кімнатах та на веранді.

Картини тематикою різноманітні: краєвиди, церкви, квіти, портрети, монументальний твір: кобзар — бандурист, що сидить над Дніпром. Розмір цієї картини десь 60 на 40 інчів — на цілу стіну. Настрій передвечірній. Кобзар задивлений у простір, наче заслуханий у клекіт Дніпра, у творчій візії чи екстазі, здається замкнений у собі, сильний усею вагою нашої традиційної спадщини: пісень, балляд, казок, переказів, билин і т. п. Ця картина справляє велике враження. Усе, чим багато українська душа та чим відрізняється від інших, наш український „етос", ніким незнищений і вічний, наче відображений у цьому творі.

Інша картина — „Полтавщина". Насичена сонячністю картина села. Небо — блакить. На ній білосніжні хмарки говорять про ласкаве тепло і радість повного літа. Хотілося б там бути у цій хвилині, налитій спокоєм, нагрітій теплотою чудового пісдсоння. Все чисте, ясне, природнє.

Часто бачимо картини квітів, на більших полотнах і на менших. Всі вони дуже живі й „свіжі", наче щойно зірвані з городу і „свіжо пахнуть". Здається, що за хвилину розкриють нам таємницю і покажуть момент, коли з пуп'янків розвинуться у повний квіт. Можна навіть чути „як трава росте"... Кольори квітів дуже добре дібрані. Це не копії квітів, це „правдиві квіти".

Портрети у мисткині дуже глибоко проникнуті у психологію особи. Особливо цікавий вираз очей. Є кілька автопортретів Людмили з різних періодів її життя. У всіх них дається пізнати особливу індивідуальність мисткині.

Сильною драматичністю вражає картина: совєтські жандарми прийшли по хліб і зерно до вбогої матері з малими дітьми. По кімнаті порозкидані речі. Страх і розпука в очах дітей і матері викликує співчуття й обурення та ілюструє життя людей у совєтській державі.

Варто підкреслити одну прикмету нашої мисткині. Вона була дуже відважною жінкою. У темні зимові чи осінні вечори вона залишалася сама у хаті, не боялася непрошених гостей, ні небажаних осіб. Її релігійне наставлення про Божу опіку помагало їй бути спокійною і зрівноваженою. Вона знала і любила свій ліс разом зі звірятами, що тут живуть. У неї було особливе знайомство і приязнь з ними. Її звірята приходили близько хати і сходились та їли сніданок чи вечерю з рук господині. Вона говорила до них і розуміла їх.

У Людмили була постать струнка, русява коса на плечах, сині виразні очі, усміх особливо привітний, теми розмов глибокі, сягаючи проблем життя і мистецтва та країн, де вона особливо проживала: Греції, Італії, Німеччини, Франції, рідної України. Україні присвячено найбільше, особливо у її творах: краєвиди, собори, Дніпро, портрети, люди, „рідний" Гантер, українські вишивки. Глибоко у серці Батьківщина — Україна, Київ. Там зродилася любов до мистецтва, там глибина духових вартостей: релігія, історія, традиція, люди високих зацікавлень, щирі друзі.

„І все таки до тебе думка лине
Мій занепащений, нещасний краю,
Як я тебе згадаю,
У грудях серце з туги, з жалю гине".

Слова Лесі України — наче слова Людмили.

Всю свою багату колекцію вона передала до музею мистецтва у Києві. Там її творче „я", там і душа. Також заповіла у своєму тестаменті, щоб увесь прихід із залишених картин передати на відновлення Михайлівського собору у Києві.

Знайомство з Людмилою нав'язувалося дуже скоро. Вона відверто, наче ясна хата весною, вітала усіх, хто приходив поцікавитись і налюбуватися мистецтвом. Прямо, скоро переходила до щирої розмови про ваші справи і ваші особисті „журби".

Я познайомилася з Людмилою в Німеччині, в таборі в Ашафенбурзі. Вона зацікавила мене своєю особливою увагою до музики, відвідуючи концерти німецької музики, які відбувалися у місті. Сама все дуже працьовита і зайнята, бо постійно готувалася до виставок. У великому таборі Ашафенбургу було розміщено п'ять окремих таборів, у яких жили втікачі різних національностей: литовці, латиші, естонці, поляки і велика група українців. Всі ці групи постановили спільно зорганізувати мистецьку виставку.

Велике приміщення виставки містило переважно картини Морозової, а прикрашене зеленими кімнатними рослинами і де-не-де українським килимом чи вишивкою відзначалося смаком, вишуканим стилем та своєрідною мистецькою атмосферою. При кінці виставки перше місце признано Людмилі Морозовій.

Що полонює глядача у її картинах? Гармонія красок, мило сприймлятлива для ока. Природність вислову, неперевантаженість. Тематика — все те, що високе, гарне і вартісне, щоб його відтворити. Експресивний реалізм, що дає відчути душу мистця, що і передається глядачеві. Жодна картина не є мертва. Вона наче говорить до глядача. Сильна комунікація між творцем, твором і глядачем.

Все це створює бажання у глядача мати „кожну картину". Кожна картина гарна і чимось близька. Наприклад, „рідний Гантер" з під пензля Людмили стає

(Закінчення на стор. 3)

Світлій пам'яті П. Клима

Вже проминуло довгих чотирнадцять років від сумної дати 15-го липня 1983 року, коли спочила в Бозі душа св. п. друга Павла Клима (пластове псевдо „Кньоб"), члена Куреня УПС „Червона Калина", який втомлений трудами життєвої мандрівки відійшов до свого Творця по вічну нагороду. Шість днів до тієї дати, 9-го липня, ще святкував свій 73-ій рік народження, а в короткому часі не стало його між живими. Залишив у глибокому смутку дружину Олю, дочку Марійку, улюблених внуків Павла і Богдана та численних друзів і знайомих.

Життєва дорога інж. П. Клима була повна труду й жертви в ім'я найвищих ідеалів Бога й Батьківщини. Він від юнацьких років був задивлений в них, ішов шляхом посвяти і терпіння, щоб тільки причинитися до їх здійснення. Вірив у слушність своїх змагань і у важність свого післанництва, як сина поневоленого народу. Праця для здійснення великої ідеї — волі України — була змістом і ціллю його життя.

Як згадано вище, П. Клим народився 9-го липня 1910 року в селі Мізунь, недалеко Долини, Україна. Середню освіту здобув у Стрию, а вищі студії закінчив на політехніці у Львові.

В роках 1929-30 відбув артилерійський підстаршинський вишкіл у польському війську, а закінчивши його, продовжував студії. Весь час був активним членом спершу Української Військової Організації, а від 1929 року — Організації Українських Націоналістів, займаючи різні відповідальні пости. За приналежність до ОУН в 1935 році арештувала його польська поліція і тоді своє ув'язнення відбув у сумної слави концентраційному таборі Береза Картузька.

Після виходу на волю св. п. П. Клим одружився з Олею Козак. Він постійно був на оці польської поліції й у 1937 році знову попав до Берези. Це ув'язнення було позначене знущаннями і побоями, які залишили його майже калікою на все життя, бо ушкоджений в концентраційному таборі хребет вже ніколи не можна було повністю вилікувати.

В парі з активною націоналістичною діяльністю друг Павло від юних літ був пластуном. Пластова присяга, пластовий закон і три головні обов'язки пластуна були його дороговказом. Усе це тісно було сплетене з напрямними й діяльністю ОУН, взаємно себе доповнювало й у висліді виховало шляхетну людину з залізною волею, завжди готову посвятити себе для добра батьківщини і слави рідного народу.

У 1939 році почався в житті друга Клима новий

Св. п. П. Клим

етап. На зміну польській окупації прийшла комуно-московська навала й, щоб зберегтися при житті, ціллю якого була не особиста безпека, але загально-національна справа, друг Павло переїхав з родиною до Радимна над Сяном, що було граничною станцією між червоним і брунатним окупантами. І знову там, займаючи становище директора кооперативи, з нараженням власного життя і життя родини, допомагав він у перепровадженні членів ОУН і його проводу на большевицьку сторону.

Коли в 1941 році наступила зміна окупацій і 30-го червня проголошено акт незалежности України, друг Павло пережив великий удар, бо в перших місяцях нового режиму німці арештували і стратили в Болехові його молодшого брата Івана, а він сам з родиною мусів скриватися в Кракові.

Переїхавши в 1944 році до Австрії (Коринтія), а згодом до Інсбруку, друг Клим працював в Лізі Політичних В'язнів, був секретарем Центрального Представництва Українців в Австрії та Крайового Проводу ОУН.

У 1948 році інж. П. Клим з дружиною і донею еміґрували до Арґентини. Там, звільнившись з обов'язків активного члена ОУН, друг Павло всю свою увагу зосередив на молоді, організуючи в новій країні поселення молодечу організацію Пласт, яка зуміла охопити всю молодь. Їй віддав він свої сили, свій час і наснагу свого патріотичного українського серця. Фізично він був кволий, але його бадьорість і юний ентузіязм та патріотизм перемагали слабкість тіла, вливаючи творчі життєдайні соки в працю з молоддю. За це був він нагороджений найвищим відзначенням св. Юрія в золоті.

У своїй громадській і політично-ідеологічній праці друг Клим мав непересічний талант співпрацювати з різними середовищами, не антаґонізуючи одних проти інших, а навпаки, доводити до об'єднуючої спільної дії.

У 1957 році родина Климів переселилася до Чикаґо. Друг Павло був постійно під наглядом лікарів, які старалися облегшити його фізичні терпіння, але до покращання стану здоров'я не прийшло, а після важких комплікацій наступила передчасна смерть.

Проживаючи в Чикаґо, інж. П. Клим був деякий час без праці, а потім отримав відповідальне становище в американській інженерській фірмі, де його дуже шанували, мали до нього беззастережне довір'я і хоч він майже не міг ходити, то проте працював до часу, коли вже недуга прикувала його до ліжка. Дружина Оля була його „янголом хоронителем" і в час, коли на початках перебування в Чикаґо, друг Павло не міг працювати, вона якийсь час трудилась на двох роботах, щоб заробити „на хліб насущний".

Чикагські пластуни також подивляли пластовий дух пл. сен. керівництва П. Клима, бо він, хоч особисто не мав змоги брати участи в житті Станиці, то проте завжди цікавився її діяльністю та пересилав дружні привіти й побажання на збори, ювілейні зустрічі, крайові з'їзди тощо.

В липні, коли припадають дати народження і смерти св. п. П. Клима, в пошані згадуємо його і схиляємо чола перед його блаженною пам'яттю.

Іванна Т. Ґорчинська

Кілька...

(Закінчення зі стор. 2)

Зайшли ми й до історичного музею на острові Хортиця біля Запоріжжя. Та й там урядовці переважно української мови не знають. В тому випадку вигуки „Встид!!! Ганьба!!!" були б цілком на місці.

В самому Запоріжжі на будинку обласної адміністрації повіває синьо-жовтий прапор і видніють україномовні написи. Та пробуйте знайти в середині когось, хто говорить по-українськи. В тому ж Запоріжжі зайшов я до великого комерційного банку, щоб трохи детальніше довідатись про наслідки грошевої реформи. На жаль, дуже ввічливий вищий урядовець не знайшов нікого, хто говорив би по-українськи. Замість того в нашій розмові допомагала жінка англійською мовою. Я мав теж нагоду переконатись „на власні уха", що в Україні дійсно існують люди, які зі значною дозою погорди (мабуть, підкріпленої силою північного сусіда України) скажуть вам, що вони „бандеровської" мови не знають.

Яка колосальна різниця, коли ми приїхали до Львова. У Львові перша спроба розмови зі мною була не російською, а українською мовою. Коли поїхав на село, щоб побачити, як виглядають колишні колгоспи, натрапив на голову колгоспу, тепер уже у формі кооперативи, який був вояком УПА. А в загальному, невже ж маємо тут до діла з "ex occidente lux"?

Зі Львова поїхали ми на один день до Перемишля і на границі мали цікаву і неприємну пригоду. Жінка у віконці сказала нам, що наші візи є одноразові (один в'їзд і один виїзд) та що, помимо того, ми зможемо повернути назад. Та при повороті начальник прикордонної поліції сказав нам, що ми до України повернути не можемо і радив нам повертати додому через Варшаву. Ми йому казали, що у Львові є всі наші валізки та що маємо уже заплачений літак. Нічого не помагало, помимо того, що людина та дуже добре знала, що до Польщі візи не треба та що людей з долярами варто до України притягати, а не їх позбуватись. І знова дуже цікаво, що того роду совєтських людей тримають на такій службі. На щастя, після зміни прийшов інший „старший", який перед нами вибачився і нас пустив.

Чи ті досвіди заохотили мене до підтримки тих всіх „панікмахерів", які переконані, що українська мова і культура, а разом з тим і укранська нація, пропадає? Цілком ні! Проблема стала б серйозною і навіть критичною у двох випадках. Одна можливість, це, так би сказати, нахил українців до асиміляції. Але ж історія різних асиміляційних заходів, зокрема зі сторони росіян, цілковито виключає таку можливість. Друга можливість, — це вибір на Президента людини, яка фаворизувала б поширення в Україні російської мови і культури. Можливість та є цілком нереальна. З огляду на вистачаючу кількість українських патріотів, такий кандидат стати Президентом не може. Інша річ, що, з другої сторони, за спеціяльних обставин того роду кандидат не може стати Президентом без підтримки російськомовного населення. Політика Президента Кучми в тій ділянці переконуюче вказує на те, що він ті політичні реальності бере до уваги.

Та помимо того, така масова присутність на урядових становищах людей, що не знають української мови, є скандальною. Наприклад, як могли українські депутати дозволити на те, щоб навіть міністром стала людина, яка не знає української мови? І проблема та напевно маловартісною не є. Українські депутати повинні за всяку ціну і чим скорше прийняти закон, який вимагав би знання української мови, принаймні на державних постах, і то не тільки в Києві, але й в Криму. Також і звичайні громадяни могли б в тій ділянці щось зробити. Коли б я знав російську мову, я б цілком очевидно її вживав у розмові з людьми, які української мови не знають. Та я ніколи її не вживав би в розмові з людьми на праці, яка вимагає контактів з публікою, цебто яка вимагає знання української мови.

Л. Морозова...

(Закінчення зі стор. 2)

наче українським. Так вміло передане почуття, наче ця місцевість стала вже нашою.

У Людмили Морозової було непересічне розуміння людей. Вона не оточувала себе тільки мистцями або впливовими людьми задля практичних цілей. Це було чуже для неї. Щира і пряма, вона зацікавлювалася людиною, яка має душу і потребу щиро поділилитися. Кожному хотіла допомогти, кожному співчувала. Пригадую гімназійного хлопця-юнака, що жив без рідні у таборі. Людмила занялася ним, щоб допомогти вчитися і закінчити середню освіту. Також в інших випадках допомагала ближнім, що можна було подивляти.

У Людмили було відсутнє почуття гордости. Хоч вона знала свою ціну і гідність як людини і як мистця, але була далека від дешевої зарозумілости та матеріялізму. Пригадую один випадок, який вказує, що вона не лакомилася на вигідне матеріяльне добро.

Якось пізньої, холодної осені купили Людмилі її приятельки теплий, пухнастий, елегантний халат — „шляфрок", як називали в Галичині. „От, хочуть мене зовсім спестувати!" — заявила вона, коли побачила цей гарний жіночий одяг.

Цей халат Людмила шкодувала вживати для себе, а повезла його до Греції, щоб подарувати господині, у якої перебувала під час своєї праці-малювання грецьких краєвидів...

Раз приїхали ми з моїм мужем пізно вечором до Людмили, яка переконала нас, що вже запізно шукати якогось нічлігу, отже, залишимося у неї на одну ніч. Втомлені далекою дорогою, заснули ми скоро, одначе над ранком почули рух у заслонах вікна. Коли засвітили світло, побачили лилика (літаюча миша), який намагався вилетіли надвір. Ми були перестрашені і не знали, що робити, безуспішно намагаючись якось вказати йому дорогу надвір. Надійшла Людмила і заспокоїла нас: „Лишіть його, він сам полетить до лісу, як лиш засвітить сонце, лиш держіть двері відкриті". Ми подивляли спокійну реакцію Людмили, її приятельськість і розуміння природи. Вона розуміла, що треба передусім самому лагідно поступати у відношенні до інших і до природи. Людмила було ніжною, багатою почуттям людиною.

Природна скромність, альтруїзм, жертвенність були її прикметами. Її глибока релігійність, безпосереднє довір'я до Бога не визнавали релігійної нетерпимости і ворожнечі. Вона стояла понад це. Людмила любила заглиблюватися у релігійні теми і проблеми. Було дуже цікаво говорити з нею. Кожний, що входив у її хату, почувався там дуже свобідно. Там можна було відпочити і духово насититися. Розмовляти з Людмилою було дуже цікаво. Її хвилювали всі події світу й України, а також діяспори. Віку не було у неї, вона все була енергійна, молода і творча.

Якою радістю сповняється серце, коли очі дивляться на ангелів — на полотні більшого розміру. Стилеві, взнеслі, надземні істоти у повній активності, не статичні. Кожний сповняє інше завдання: один ангел несе свічку і простелює світло для правильної дороги, інший прекрасним рухом руки здіймає зірку із неба, щоб подарувати її людині, ще інший подає творче надхнення молодому мистцеві — творцеві.

Все нові теми. Невичерпане джерело ідей.

Господь подарував нашій Людмилі ясність думки, ідеї, талант, стимули та силу духа змагатися з життям. Таких індивідуальностей небагато. Оцінім їх належно.

ТИСЯЧІ ВОЯКІВ І ДОБРОВОЛЬЦІВ у неділю, 13-го липня, будували стіни з піском наповнених мішків на березі Одри в околицях Вроцлава, щоб захоронити це історичне місто та його культурні пам'ятки від загрозливої повені. Досі повінь була причиної смерти 30 осіб у Польщі та 28 у Чеській Республіці, а офіційні чинники побоюються, що кількість жертв може збільшитись. У Вроцлаві, віддаленому на південь від Варшави 190 миль, мешканці мусіли човнами шукати вищих місць, щоб схоронитись від небезпечних і швидко прибуваючих вод Одри, а понад 400 осіб вже було евакуовано у безпечні місця. Понад 30 гелікоптерів постійно доставляють воду, харчі та ліки мешканцям міста, бо від суботи, 12-го липня, припинено в місті постачання води та електрики.

НА СВОЇЙ НАДЗВИЧАЙНІЙ конференції у четвер, 10-го липня, Спілка країн південносхідньої Азії вирішила затримати справу членства Камбоджі з уваги на її внутрішні конфлікти. Принайменше 58 осіб загинуло, а біля 200 було поранено під час збройних зударів між військами вірними Гун Сенові, другому прем'єр-міністрові, та військами вірними його конкурентові першому прем'єр-міністрові принцові Нородомові Ранаріддгові. Крайове аґентство новин Малайзії повідомило, що міністри закордонних справ погодились прийняти 24-го липня в члени спілки Ляос і Бурму, але не Камбоджу.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ВІРА ЗАБЛОЦЬКА член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. померла 14-го квітня 1997 року на 70-му році життя. Нар. 1926 року на Волині, Україна. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дочку Ганю Домбчевську з мужем Богданом і Ольгу Велен з мужем Джімом, п'ять внуків Анну Марію, Юрія, Дана, Джеффа і Джілл, сестру Полю Якубович в Україні. Похорон відбувся 18-го квітня 1997 року на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Христина Дзюба, секр.

ПЕТРО ВЕЙН член УНС Відд. 22-го в Чикаґо, Ілл. помер 2-го грудня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 6-го квітня 1919 року в Чикаґо , Ілл. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Стеллу, синів Віллі-яма (Керол) і Джеймса (Енні), дочку Сандру Вендерман (Джан), внуків Джана, Кім, Лізу, Кателіду, Стефанію і Тіну. Похорон відбувся 6-го грудня 1996 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА МУЧАСТА член УНС Відд. 288-го Т-ва ім. св. Димитрія в Бетлегемі, Па. померла 12-го лютого 1997 року на 81-му році життя. Нар. в квітні 1915 року в Нортгемптоні, Па. Членом УНС стала 1966 року. Залишила у смутку мужа Димитрія, сина Димитрія мол., дочку Александру і дві внучки. Похорон відбувся 16-го лютого 1997 року на парафіяльному цвинтарі у Фуллертон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МАРІЯН СІКОРА член УНС Відділу 230-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо помер 17-го лютого 1997 року на 78-му році життя. Нар. 5-го грудня 1918 року в Янґставні, Огайо. Членом УНС став 1936 року залишив у смутку дві дочки Маріяну Робертс і Патрисю Скаллен, четверо внуків і одного правнука; сестру Ольгу Семпел і брата Волтера Натишака. Похорон відбувся 20-го лютого 1997 року на цвинтарі Кальварія в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Аннабелля Боровицька, секр.

Космонавт...

(Закінчення зі стор. 1)

цим конечним завданням направи, а коли взяти до уваги, що треба це робити у дуже несприятливих умовах та з новим і незнаним для космонавтів приладдям, то це на думку експертів було б дивним, коли б його серце билося ритмічно.

Поки справу направи вирішать, то обидва російські космонавти та американський астронавт мають дальше активно підготовлятися до цього.

Церква Всіх Святих в Ню Йорку повідомляє всю українську громаду, що відійшов у вічність

СВ. П.
МИХАЙЛО СОСНИЦЬКИЙ

колишній довголітній голова управи церкви

ПАНАХИДИ у вівторок і середу 15 і 16-го липня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер 17-го липня о год. 9:00 ранку в церкві Всіх Святих, а похоронений на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:
дружина — ЕМІЛІЯ
син — СЛАВКО НЕСТОР

З великим жалем та смутком повідомляємо, що в понеділок 7-го липня 1997 р. опівночі у своєму помешканні в місті Києві був жорстоко замордований зі своєю 83-річною матір'ю, голова Київського Реґіонального Відділу Українського Православного Братства УПЦ-КП, відомий церковний та громадський діяч

СВ. П.
ВОЛОДИМИР КОТУЛЬНИЦЬКИЙ

ПОХОРОН у вівторок 15-го липня у св. Володимирському Соборі м. Києва.

Глибокий вислів співчуття рідним покійних складає

УПРАВА БРАТСТВА
ім. МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО

Ділимося сумною вісткою, що у понеділок 14-го липня 1997 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БРАТ і СТРИЙКО

бл. п.
БОГДАН ВОРОНКА-КАЗНОВСЬКИЙ

нар. 15-го березня 1944 р. у Бучачі.

У глибокому смутку:
брат — РОМАН ВОРОНКА із дружиною ЗІРКОЮ
братанка — НАТАЛКА БІЛАШ із мужем БОРИСЛАВОМ та донечками ОЛЕСЕЮ і УЛЯНОЮ
братанич — НЕСТОР ВОРОНКА
сестра — ІРИНА СИДОРЕНКО
родина в Україні, ЗСА і Канаді.

Хай пам'ять про Данка завжди буде з нами.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крилаті" Йонкерс вийшли першунами міжнародного футбольного турніру

Ґлен Спей, „Верховина", 5-го липня 1997 р. (О.Т.) — Тут на футбольній площі пройшов 8-ий Міжнародний футбольний турнір під патронатом УСЦАК, в якому дружина СК СУМ „Крилаті" здобула трофеї першунів. Турнір традиційно організував провід футбольної ланки УСВТ „Ч. Січ", який підготував і перевів керівник спортової активности Т-ва О. Твардовський. До турніру було зголошених п'ять дружин, три українські (СК СУМ „Крилаті", УСК Ню Йорк і господарі УСВТ „Ч. Січ"), як теж „Скала-Бразилія" та німецький „Айнрахт", котрий не з'явився до змагань.

СК СУМ „Крилаті" — УСК Ню Йорк 2:1

Цим разом зустріч „сусідів" закінчилася заслуженою перемогою „Крилатих", в складі яких виступило ряд семінаристів з України, що студіюють в Українській Католицькій Семінарії в м. Стемфорді. Переможні ґолі для „Крилатих" здобули: Володимир Морох і Володимир Лоневський. Почесного ґоля для УСК стрілив Р. Гупало.

УСК Ню Йорк — „Скала — Бразилія" СК 3:3

У цих змаганнях на початку переважали „технічні" бразилійці і вони весь час вели 1:0, 2:1, 3:2, одначе дружина УСК мала в своєму складі досвідчених снайперів, які кожночасно вирівнювали рахунок, і кінцевий вислід — 3:3. Ґолі для УСК здобули Р. Гупало — 2 і В. Турко.

„Скала-Бразилія" СК — УСВТ „Ч. Січ" Нюарк 1:1

У цій зустрічі „січовики" в більшості володіли м'ячем, були рухливіші і вже в першій половині вели 1:0, що його здобув Юрій Іваник. Одначе в другій половині гра вирівнялася і бразилійці вирівняли вислід з карного стрілу 1:1.

УСВТ „Ч. Січ" — СК СУМ „Крилаті" — 0:0

Обидві дружини показали гарну, швидку й завзяту гру, в якій на відзначення заслужили воротарі і оборонці, що зуміли ліквідувати усі небезпеки. В кінцевій фазі зустрічі „січовики" були близькі до перемоги, коли м'яч із сильного стрілу Головінського відбився від внутрішньої частини воріт „Крилатих".

СК СУМ „Крилаті" — „Скала — Бразилія" СК 2:1

Вислід тієї зустрічі мав остаточно вирішити долю першенства цього турніру. Дружині „Крилатих" була потрібна єдина точка, тобто реміс, для здобуття першого місця. Бразилійці тимчасово займали останнє місце в показнику табелі ігор, але у випадку їх перемоги вони могли вийти першунами. Одначе „Крилаті" виявилися завзятими бійцями і вже в 10-ій хвилині вели 1:0. Цей вислід не змінився до кінця першої половини.

Після відпочинку технічні бразилійці хвилево перейняли ініціятиву, але „Крилаті" провели ряд продуманих контратак, одну з яких закінчили гарним ґолем 2:0. До кінця тієї емоційної зустрічі бразилійці знизили вислід 1:2, а на більше вже не стало часу. Таким чином „Крилаті" вийшли переможцями і рівночасно першунами турніру. Нагороду за друге місце здобули футболісти УСК Ню Йорк. Великий клюбовий і індивідуальні трофеї вручив футболістам „Крилатих" провідник турніру. Трофей найкращого воротаря турніру здобув воротар „Крилатих" Т. Щур, трофей найкращого снайпера — Р. Гупало, УСК, Н. Й.

Судили: Володимир Гивель і Володимир Ковальов.

В загальному звітовий турнір пройшов на вищому рівні, до чого причинилася чудова погода і головно Управа оселі „Верховина" на чолі з управителем Я. Ґавуром, що створила сприятливі умови для учасників і організаторів.

Склади українських дружин у цьому турнірі: першун турніру СК СУМ „Крилаті" Йонкерс: Т. Щур, В. Морох. Р. Белешта, В. Карляк, М. Гаванський, С. Дякун, М. Кимун, Б. Лоневський, Б. Когут, Ю. Задорожний, Р. Олійник, С. Стадницький, Д. Ангелов, А. Осадчий, Р. Гричак, М. Лоїк, М. Ільницький; провідники — С. Гаванський, Т. Гошко і Т. Щур; УСК Ню Йорк: А. Гринюк, Т. Сабальякас, Р. Плісак, Ю. Ґреб, Н. Дуракович, К. Фернандес, Г. Десір, Я. Тазі, Р. Гупало, В. Вербецький, Й. Заращак, Г. Бертранд, Д. Донов, К. Томпсон, провідник — С. Коваленко; УСВТ „Ч. Січ": М. Соколик, В. Науменко. С. Родас, А. Панас, М. Лянґе-Вацлавський, Д. Колодій, Ю. Іванків, С. Колодій, Д. Олесницький, Р. Головінський, Р. Бавер, І. Чешко; провідник — М. Паливода.

Кінцевий показник ігор турніру:

		точок	ґолі
1.	СК СУМ „Крилаті"	7:1	4:2
2.	УСК Ню Йорк	4:4	4:5
3.	„Скала-Бразилія" СК	2:5	5:6
4.	УСВТ „Ч.Січ" Нюарк	2:5	1:2

Українські веслярі на вершині

В голяндському місті Маденбліку відбулася міжнародна регата, що проводилася в усіх олімпійських клясах. Приємно, що в більшости їх виступали українські веслярі. В клясі „470" двійка Євген Бреславець і Ігор Матвієнко (золоті медалісти Олімпіяди в Атланті) вийшли першунами і цим разом. Першунками вийшли теж Руслана Таран і Олена Пахольчик, бронзові медалістки Олімпіяди в Атланті. Друге місце в клясі „Солінг" зайняли Сергій Пічуґін, Дмитро Яровий і Володимир Коротков.

Відбиванкові збірні — у фіналах

З Люксенбурґу повідомляють, що обидві репрезентації України у відбиванці — жіноча й чоловіча — здобули у відбіркових турнірах в своїх підгрупах перші місця й тим самим вже перед закінченням останніх рунд змагань закваліфікувалися до фінальних турнірів за чемпіонати Европи, які відбудуться 14-го вересня ц. р. в Голяндії та 24-го вересня — 4-го жовтня в Чехії.

Залеглі змагання збірної чоловіків із збірними Хорватії і Португалії уважаються вже тільки формальністю. Обидві зустрічі відбудуться у Харкові. Так само остання зустріч жіночої збірної, що має відбутися в м. Рига, Латвія, вже не матиме для українок жодного значення.

Поразки збірних кошиківки

Не повезло жіночій репрезентації кошиківки України на фінальному турнірі, що відбувся в містах Зелеґерсеґ і Печ у Мадярщині. Минулорічні чемпіонки Европи започаткували цей турнір перемогою із збірною Югославії, але після цього зазнали поразки з репрезентантками Німеччини, а далі з Еспанією і тим самим втратили можливість повторити минулорічний успіх.

Слабо розпочали ігри у фіналі кошиківкарі збірної України. В першій зустрічі вони зазнали поразки з репрезентацією Німеччини. Черговими суперниками мали бути сильні збірні Еспанії і Хорватії. В іграх Европейського фіналу бере участь 14 репрезентацій, між якими в окремих підгрупах змагаються такі конкуренти, як Італія, Литва, Росія, Греція.

Успіхи і невдачі українських спортовців на аренах Европи

Недавно на боксерському рінгу в Донецькому пройшов міжнародний турнір „Зірки України" — „Зірки Европи", в якому з 7-ох вагових категорій українські боксери вийшли переможцями в 6-ох. Цей турнір був присвячений заслуженому тренерові України Анатолієві Коваленкові, який виховав цілу плеяду талановитих боксерів і між ними відомих майстрів міжнародної кляси Віктора Мирошниченка, Олександра Ткаченка, Віктора Іванова, Дмитра Єлисеєва. Нещодавно Анатолій Коваленко відсвяткував своє 60-річчя. Переможцями турніру вийшли українські боксери: категорія 48 кг. — В. Сидоренко (Запоріжжя), 51 кг. — О. Курохін (Маріюпіль), 54 кг. — В. Сафонов (Київ), 63,5 кг. — Д. Вихрестюк (Донецьк), 67 кг. — С. Дзиндзирук (Бровари), 81 кг. — В. Одушко (Маріюпіль). В категорії 91 кг. — В. Лазебник, програвши росіянинові Багаудінові Манкієву, здобув срібну нагороду.

* * *

Після невдач жіночої збірної України в іграх за чемпіонат Европи, прийшла чергова й на чоловічу збірну, яка, зайнявши в підгрупі „Д" останнє місце, була елімінована від дальших ігор. Остаточно до півфіналів чемпіонту Европи дійшли Югославія-Греція і Італія-Росія. Переможці цих пар зустрінуться у фіналі в Барсельоні, Еспанія.

О.Т.

ПОДІЇ

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" В КОГОВЗІ

Коговз, Н. Й. — Тут у неділю, 3-го серпня, від год. 12-ої полудня до 8-ої вечора в парку Українського Клюбу відбуватиметься традиційний „Український день", влаштований заходами Окружного Комітету відділів УККА Олбанської Округи. У програмі — спортові ігри, забави й виграші для дітей, продаж українських страв.

ВШАНУВАННЯ ГЕН. ШУХЕВИЧА-ЧУПРИНКИ

Ню Йорк. — Президія середовища УГВР повідомляє, що у неділю, 21-го вересня, в домі НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку, відбудеться імпреза в честь ген. Романа Шухевича-Т. Чупринки з нагоди 90-ліття з дня його народження. Початок о год. 2-ій після полудня.